

Leonas Butėnas: „Apskaitos veiklos mokestis – sudėtinė geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo kainos dalis, o ne papildomas mokestis“

UAB „Rokiškio vandenys“ 2016 metus pradėjo perspektyviais planais panaikinti anksčiau sukauptus nuostolius, modernizuoti paslaugos apskaitą ir atsiskaitymus bei naujais paslaugų įkainiais. Bendrovės direktorius neslepia: didinti mokesčius gyventojams – žingsnis nepopuliarus, bet besiplečiančios ir modernizuojamos įmonės veiklai būtinas, nes paslaugų kainos nekeičtos net 11 metų. UAB „Rokiškio vandenys“ direktorių Leoną BUTĖNĄ (nuotr.) kalbino „Gimtojo Rokiškio“ korespondentė Aldona MINKEVIČIENĖ.

– Nuo sausio keičiasi geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo kainos. Kuo grindžiate mokesčių didinimą?

– Mūsų bendrovės tiekiamo geriamojo vandens ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainos, nustatytos 2004 m., galiojimo laikas baigėsi. Pagal 2014 m. lapkričio 1 d. įsigaliojusį Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo pakeitimo įstatymą Rokiškio rajono taryba iki 2015 m. lapkričio 1 d. privalėjo nustatyti geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų bazines kainas. Tas ir buvo padaryta. 11 metų mūsų bendrovės paslaugų įkainiai nebuvo keičiami, nors vyko plėtra, brango žaliavos, kuras, elektros energija, kito minimalus darbo užmokestis. Per 2004–2014 m. bendrovės eksploatuojamų objektų skaičius išaugo nuo 4 iki 23 vandenviečių, nuo 5 iki 8 padaugėjo nuotekų valymo įrenginių, vandens tinklų ilgis išaugo nuo 65 iki 161,91 km, nuotekų tinklų ilgis – nuo 55 iki 107,01 km. Perimamų eksploatuoti senų vandentvarkos objektų (gyvenviečių) turtas yra fiziškai ir morališkai susidėvėjęs, dėl to labai dažnos avarijos. Tačiau šiose gyvenvietėse vartotojų kiekis yra mažas, ir surenkami mokesčiai už paslaugas nepadengia patiriamų sąnaudų, todėl jų eksploatacija yra nuostolinga. Per gerą dešimtmetį elektros sąnaudos išaugo 2,1 karto (ne tik dėl elektros kainos tarifo didėjimo, bet ir dėl perimtų eksploatuoti objektų skaičiaus didėjimo). 2,5 karto padidėjo mokestis už valstybinius gamtos išteklius bei darbo užmokestis dėl keičiamos minimalios algos.

Dėl išvardintų aplinkybių veiklos sąnaudos didėjo, pajamos išlaidų nebepadegė. Todėl akivaizdu, kad įkainius buvo būtina koreguoti. Valstybinė Kainų ir energetikos kontrolės komisija, į kurią kreipėmės, naujus įkainius, nustatytus pagal patiriamas veiklos sąnaudas, pripažino pagrįstais ir juos suderino.

– Ar mokesčių didinimui tiesioginės įtakos turėjo vykdyti vandentvarkos investiciniai Europos Sąjungos (ES) projektai?

– Projektai tiesioginės įtakos naujiems paslaugos įkainiams neturėjo. Tačiau į naujai paskaičiuotą pas-

laugų kainą yra įtrauktos sąnaudos, reikalingos 2014–2018 metų veiklos ir plėtros plano įgyvendinimui. Šio plano finansavimui planuojama panaudoti ir ES fondų lėšas. Vienu svarbiausių prioritetų plane bendrovė numatė naujų vandens gerinimo įrenginių statybos projektus Jūzintuose, Kriaunose, Panemunėlio geležinkelio stoties gyvenvietėje, Žiobiškio kaime, Kamajų miestelyje. Tuo pačiu planuojame šiuos projektus įgyvendinti ir kitose rajono gyvenvietėse.

Įgyvendinant ES projektus nuo 2007 m. Rokiškio mieste ir rajone investuota daugiau nei 11 mln. Eur. „Rokiškio vandenys“ į šiuos projektus investavo apie 1 mln. Eur. Nutiesta 16,9 km naujų vandentvarkos tinklų, 28 km naujų nuotekų tinklų, įrengta 12 nuotekų siurblių, rekonstruota 0,6 km vandentvarkos tinklų, viena nuotekų siurblynė, nuotekų valymo įrenginiai ir vandens gerinimo įrenginiai. Sudaryta galimybė prisijungti prie naujų vandentvarkos tinklų apie 500 būstų, prie nuotekų tinklų – apie 1 tūkst. būstų. Bet ne visi gyventojai šia galimybe pasinaudojo. Todėl kviečiame gyventojus jungtis prie naujų vandentvarkos tinklų.

– Gyventojai neturi didesnių pretenzijų dėl nuo sausio išaugusių vandens ir nuotekų tvarkymo kainų, bet nesuvokia, už ką mokės naujai įvestą apskaitos veiklos mokestį?

– Atsiskaitomųjų apskaitos prietaisų priežiūros ir vartotojų aptarnavimo paslaugos arba – apskaitos veiklos kaina yra sudėtinė geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo kainos dalis, o ne papildomas mokestis už teikiamas paslaugas. Į apskaitos veiklos kainą įskaičiuojama ne tik apskaitos prietaisų aptarnavimo išlaidos, bet ir pardavimo tarnybos darbuotojų darbo užmokesčio, socialinio draudimo, apskaitos prietaisų nusidėvėjimo, įrengi-

mo, techninės priežiūros, keitimo, metrologinės patikros, remonto ir eksploatacinės, satarčių sudarymo, sąskaitų parengimo ir pateikimo bei kitos būtinos sąnaudos, susijusios su vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugos pardavimu. Apskaitos veiklos kaina nepriklauso nuo suvartoto vandens kiekio, todėl mokestis pastovus. Apskaitos veiklos mokestis – ne mūsų bendrovės išgalvotas ir primestas mokestis: tokią tvarką nustato Kainų komisija ir ji galioja visoms savivaldybėms. Kiti rajonai apskaitos veiklos mokestį įsivedė gerokai anksčiau už mus, nuo 2006 metų. Vienaip ar kitaip pavadintą apskaitos veiklos kainą moka ir kitų energetikos sektorių vartotojai. Pavyzdžiui, mūsų rajone – pastoviąją mokesčio dalį moka centralizuotai tiekiamo karšto vandens bei suskystintų dujų vartotojai.

– Paašikinkite, kaip ir kiek reikės gyventojams mokėti apskaitos veiklos mokesčio? Juk yra labai skirtingų variantų: vieni turi vieną, kiti po kelis vandens apskaitos prietaisus?

– Daugiabučių namų gyventojams bus pastovus apskaitos veiklos mokestis, nepriklausomai kiek skaitiklių bute yra – 1,79 euro/butui kiekvieną mėnesį. Jeigu bute skaitiklio nėra (vartotojas moka pagal normas), tokio būsto savininkams apskaitos veiklos mokestis – 0,92 euro/butui per mėnesį.

Individualių namų gyventojams apskaitos veiklos mokestis priklausys nuo skaitiklių skaičiaus. Jeigu skaitiklis vienas – reikės mokėti 1,36 euro, jeigu du ar daugiau, apskaitos veiklos kaina dauginama iš skaitiklių skaičiaus.

– Ką patartumėte daryti gyventojams, turintiems po du ar daugiau vandens tiekimo įvadų ir/ar apskaitos prietaisų laistyti? Gal naudingiau atsakyti įvadų ir/ar laistymo skaitiklių ir pasilikti vieną?

– Skaičiuojame įvairius variantus.

Jeigu individualus namas, kuriame vanduo tiekiamas ir nuotekos tvarkomos centralizuotai, turintis įrengtą laistymo skaitiklį, per metus laistymui ar lauko baseinams sunaudoja iki 10 kub. m vandens, tuomet ekonomiškai naudingiau atsakyti šio skaitiklio. Jei sunaudojama vandens kiekis laistymui daug didesnis, reikėtų kiekvienam gyventojui pasiskaičiuoti individualiai, kuris variantas naudingesnis: ar mokėti apskaitos veiklos mokestį už antrą skaitiklį, ar naudotis vienu, bet mokėti už laistymui lauke naudojamą vandens nuotekų tvarkymą. Kaimiškųjų vietovių gyventojams taip pat reikėtų apsispręsti, ar reikalingi du vandentvarkos įvadai (į gyvenamąjį namą ir į ūkinį pastatą), gal būtų naudingiau pasilikti vieną, kito atsakyti. Tokius atjungimo darbus mūsų bendrovė atlieka nemokamai.

– Kaip mokės gyventojai, kuriems neįrengti vandens skaitikliai arba skaitiklis priklauso gyventojui?

– Pagal Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymą UAB „Rokiškio vandenys“ įpareigota nemokamai įrengti apskaitos prietaisus, todėl kol bus įrengti bendrovei priklausantys skaitikliai, vartotojams bus skaičiuojamas apskaitos veiklos mokestis: daugiabučių namų vartotojams – 0,92 Eur/butui per mėn., individualių namų vartotojams 0,79 Eur/namui per mėn. O vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kiekis bus skaičiuojamas pagal paskaičiuotą vidutinį savivaldybėje suvartoto vandens kiekį vienam gyventojui.

– Betgi yra labai įvairių aplinkybių: vieni vandenį centralizuotai turintys būstai prijungti prie nuotekų sistemos, kiti – ne, vieni turi vonias, tualetus, kiti – tik šaltą vandenį iš čiaupo. Pagal ką apskaičiuosite normas?

– Jau minėjau, kad suvartoto vandens ir/ar išleistų nuotekų kiekis bus apskaičiuojamas remiantis LR Vyriausybės patvirtintu atsiskaitymo už patiektą geriamąjį vandenį ir suteiktas nuotekų tvarkymo paslaugas tvarkos aprašu, vidutinis savivaldybėje suvartoto vandens kiekis bus dauginamas iš vartotojo bute ar name gyvenančių asmenų skaičiaus.

– Paašikinkite gyventojams išsamiau, kokios naujovės laukia vartotojų ir kaip jie sužinos, kokiomis kainomis reikės mokėti?

– Apmokėjimui už suteiktas paslaugas nuo 2016 m. sausio 1 d. bus pradėtos naudoti sąskaitos, kurias pateiksime kiekvienam vartotojui, kaip tą jau kuris laikas daro, pavyzdžiui, šilumos tiekėjai. Pirmasis sąskaitas už sausio mėnesį teiktas paslaugas vartotojai gaus 2016 m. vasario mėnesio pradžioje. Šiose sąskaitose vartotojui tereikės deklaruoti skaitiklių rodmenis, įrašyti mokamą sumą ir mokesčio pranešimą pateikti mokesčių surinkėjui. Mokesčių už

paslaugas priims visi esami mokesčių surinkėjai. Manome, kad šis sąskaitų pateikimo būdas bus pažangesnis ir patogesnis vartotojams, nes nereikės patiems atlikti skaičiavimų ir kiekvieną mėnesį bus galima matyti, kokia suma sumokėta.

Ateityje sudarysime galimybę vartotojui pasirinkti: ar gauti popierinę sąskaitą, ar elektroninę ir deklaruoti skaitiklių rodmenis bei apmokėti per mūsų bendrovės internetinį portalą.

– Paminėjote, jog yra aplinkybių, kai apskaitos veiklos mokestis gali būti neskačiuojamas. Kokios jos?

– Šis mokestis nebus skaičiuojamas, kai vartotojui yra visiškai nutrauktas paslaugų tiekimas. Pageidaujantys atsakyti vandens tiekimo ir/ar nuotekų tvarkymo paslaugos vartotojai turėtų kreiptis dėl vandentvarkos įvadų, nuotekų išvadų atjungimo ar atsakyti laistymo skaitiklių. Šiuos atjungimo darbus UAB „Rokiškio vandenys“ atliks nemokamai.

Kita aplinkybė, kai apskaitos veiklos mokestis netaikomas – jei vartotojo vandentvarkos ir/ar nuotekų tinklai bus laikinai atjungti nuo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros. Tokiu atveju atjungti ir atnaujinti paslaugų teikimą iš naujo – mokama paslauga.

– Naujos vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo kainos įsigaliojo nuo sausio 1 d. Dar kartą išvardinkite, kaip už sausio mėnesį teiktas paslaugas reikės mokėti vasario mėn. pagal naujų kainų tarifus?

– Pirmiausia: vartotojai už gruodžio mėnesį teiktas paslaugas senąja kaina gali apmokėti iki sausio mėn. 31 dienos. O už sausio mėnesį teiktas paslaugas vasario mėn. jau reikės mokėti naujomis kainomis. Daugiabučių namų gyventojams (Rokiškio mieste ir rajone) geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo kaina – 1,82 Eur/kub. m. Jeigu tiekiamas tik geriamasis vanduo – 0,58 Eur/kub. m (be nuotekų tvarkymo). Atsiskaitomųjų apskaitos prietaisų priežiūros ir vartotojų aptarnavimo paslaugos kaina, kai įrengtas atsiskaitomasis apskaitos prietaisas, – 1,79 Eur/butui per mėn. Aptarnavimo paslaugos kaina, kai nėra atsiskaitomojo apskaitos prietaiso – 0,92 Eur/butui per mėn.

Individualių namų vartotojai (Rokiškio mieste ir rajone) už suteiktas paslaugas mokės: jei naudojami tik šalto vandens tiekimo paslauga 0,53 Eur/kub. m; jei naudojami tik nuotekų tvarkymo paslauga – 1,13 Eur/kub. m; jei naudojami šalto vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugomis – 1,66 Eur/kub. m. Atsiskaitomųjų apskaitos prietaisų priežiūros ir vartotojų aptarnavimo paslaugos mėnesio mokestis – 1,36 Eur (už vieną apskaitos prietaisą). Jei apskaitos name nėra, šis mokestis – 0,79 Eur per mėn.

– Dėkoju už pokalbį.